

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS SHELACH • MAAMAR 16

אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים...

“Eu sou Havayá, vosso D'us, que
vos tirei da terra do Egito para
ser vosso D'us” (Numbers 15:41)

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shelach/16/

1 אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים אני ה' אלקיכם. להבין הכפל למה כתיב ב"פ [ב' פעמים] אני הו"י אלקיכם בראש הפסוק ובסופו.

“Eu sou Havayá, vosso D'us, que vos tirei da terra do Egito para ser vosso D'us; Eu sou Havayá, vosso D'us.” [É preciso] compreender a repetição: por que “Eu sou Havayá, vosso D'us” está escrito duas vezes, no início do versículo e no seu final?

וגם מה ענין פסוק זה לק"ש [לקריאת שמע] שהרי אמירת פסוק זה הוא משום הזכרת יצ"מ [יציאת מצרים] שמ"ע להזכיר יצ"מ [יציאת מצרים] כמ"ש למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך והוא מצוה בפ"ע [בפני עצמו],

E também: que relação este versículo tem com o Shemá? Pois a recitação deste versículo se deve à menção do Êxodo do Egito, uma vez que há um mandamento positivo de mencionar o Êxodo do Egito, como está escrito: “Para que te lembres do dia em que saíste da terra do Egito todos os dias da tua vida”; e essa é uma mitzvá por si só.

ועוד דהל"ל [דהוה ליה למימר] פסוק למען תזכור כו', וגם להבין איזה שייכות יש לפסוק זה לפ' ציצית.

Além disso, deveria ter sido dito o versículo “Para que te lembres”, etc. E também [é preciso] compreender que relação este versículo tem com a seção de tsitsit.

הנה נודע שנשמות ישראל היו מקודם ששת ימי בראשית שהרי בעשרה מאמרות נברא העולם ובדבר ה' שמים נעשו בחינת דבור ורוח פיו ית' וישראל עלו במחשבה

Ora, é sabido que as almas de Israel existiam antes dos seis dias da Criação. Pois o mundo foi criado por meio de dez enunciados, e “pela palavra de Havayá foram feitos os céus”: o nível da fala, e “o sopro de Sua boca”, bendito seja Ele; enquanto Israel surgiu no [Divino] pensamento,

שהוא כח"י שלמעלה מבחינת דבור. אלא שירדו למטה בעוה"ז להתלבש בגוף ונפש הבהמית ע"י דבור ומאמר נעשה אדם.

que é um nível acima do nível da fala. Mas elas descenderam abaixo, a este mundo, para revestir-se de um corpo e de uma alma animal, por meio da fala e do enunciado “Façamos o homem”.

2 וירידה זו צורך עלייה היא. וצריך להבין מהו העלייה שתהיה אחר ירידה זו מימי שנותינו בעוה"ז כו'

E esta descida é em prol de uma ascensão. É preciso compreender qual será a ascensão que virá após esta descida, durante os dias de nossos anos neste mundo, etc.,

שתתעלה יותר ממה שהיתה כלולה במחשבה עילאה [ועמ"ש מזה ע"פ מי מנה עפר יעקב כו].

de modo que [a alma] se eleve mais do que quando estava incluída no Pensamento supremo. [E veja o que está escrito a esse respeito sobre o versículo “Quem contou o pó de Yaakov”, etc.]

הנה כתיב לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלקים כו

Ora, está escrito: “Teu nome não será mais chamado Yaakov, mas Yisrael, pois lutaste com Elokim”, etc.

וגם הקב"ה אמר לו כן אח"כ במראה הנבואה. וענין ישראל הוא אותיות לי ראש שהם נעשים להקב"ה בחינת ראש כביכול.

E o Santo, bendito seja Ele, também lhe disse isso posteriormente, numa visão profética. O significado de Yisrael é [que contém] as letras de li rosh, “uma cabeça para Mim”: pois eles se tornam, por assim dizer, o nível de uma cabeça para o Santo, bendito seja Ele.

ולהבין בחי ראש למעלה לגבי הקב"ה שאין לו דמות הגוף ח"ו [חס ושלום] [ועמ"ש ע"פ צאינה וראינה].

E é preciso compreender o nível de uma “cabeça” no Alto, em relação ao Santo, bendito seja Ele, que não tem forma corpórea, D'us nos livre. [E veja o que está escrito sobre o versículo “Saí e vede”.]

3 והנה נודע בספרי התנ"ך [התורה נביאים כתובים] ובספרי הקבלה כי הרצון נק' ראש וגלגלת ומקרא מלא נאמר והיה על מצחו תמיד לרצון, פ"י עד"מ מבשרי אחזה שיש באדם בחי רצון ובחי תענוג ושכל, והן פנימית הרצון

Ora, é sabido pelos livros do Tanach e pelos livros da Cabalá que a vontade é chamada de “cabeça” e “crânio”; e um versículo explícito declara: “E estará sobre sua testa continuamente, para o beneplácito (ratzon).” A explicação, por meio de uma analogia, [é como em] “da minha carne contemplo”: no ser humano há o nível da vontade e o nível do deleite e do intelecto, e estes constituem a dimensão interior da vontade.

שהרי הרצון מתעורר מחמת התענוג שלפי שיש לו תענוג מן הדבר ההוא על כן רוצה וחפץ הוא בכך או הרצון נמשך מחמת השכל שהוא ג"כ טעם לרצון שרוצה כן מפני שהשכל מחייב כן.

Pois a vontade é despertada pelo deleite: por ter deleite naquela coisa, ele a quer e a deseja. Ou a vontade deriva do intelecto, que também é uma razão para a vontade: ele quer assim porque o intelecto exige isso.

4 והנה הרצון הוא בחינה המתגלה שמשיב לשואלו דבר כך אני רוצה ומצוה לזולתו לעשות רצונו

Ora, a vontade é um nível que se revela: responde a quem lhe pergunta algo: “É isto que quero”, e ordena a outra pessoa que faça a sua vontade;

אבל התענוג או השכל שממה נמשך הרצון אינם מתגלים אלא כמוסים ונעלמים בתוך הרצון המעלימים ומכסה עליהם ולכן נק' הרצון גלגלתא שהרי זה דומה לעצם הגלגלת החופפת על המוח שבתוכה.

mas o deleite ou o intelecto dos quais a vontade deriva não se revelam; ao contrário, permanecem ocultos e encobertos dentro da vontade, que os oculta e os cobre. Por isso, a vontade é chamada Gulgalta (o crânio), pois se assemelha ao osso do crânio, que cobre o cérebro em seu interior.

5 וכמ"כ [וכמו כן] הנמשל למעלה דבחי' הרצון נק' גלגלתא דחפא על מוחא שגילוי הרצון חופה על השכל הנעלם או התענוג של רצון זה

Assim também no correspondente acima: o nível da vontade é chamado “o crânio que cobre o cérebro”, pois a revelação da vontade cobre o intelecto oculto, ou o deleite, dessa vontade,

שהם לאין קץ ותכלית ממש כנודע מענין וקדושים בכל יום יהללוך סלה שיש עליות אין קץ בהשגות כו'

que são verdadeiramente sem fim nem limite, como se sabe a respeito de “e os santos Te louvam todos os dias, Selá”: há ascensões infinitas na compreensão, etc.;

והם רק הארה בעלמא מבחי' חכמה עילאה וכמו שצורה הנמשכת מן המוח וכטפה לגבי הים [אבל ח"ע [חכמה עילאה] הוא בחי' עדן עין לא ראתה כו']

e são apenas um mero vislumbre do nível da Chochmá superior (Chochmá Ilaá), como um fio de cabelo que se estende do cérebro e como uma gota em comparação com o mar. [Mas a Chochmá superior é o nível de “Éden”, “olho algum viu”, etc.,

והאי עדן אתמשך מעדן עילאה סתימאה דכל סתימין כמ"ש באדר"ז [באדרא זוטא] (דרי"צ ע"א) והוא סתום ונעלם ע"י שבחי' הגלגלתא חפא על מוחא שהיא בחי' עדן עילאה סתימאה דכל סתימין.

e esse Éden se estende do Éden supremo, oculto de todos os ocultos, como está escrito na Idra Zuta (290a). E ele está selado e oculto porque o nível do crânio cobre o cérebro, que é o nível do Éden supremo, oculto de todos os ocultos.

וזהו כענין שתוק כך עלה במחשבה. שבודאי יש טעם לדבר אלא שהטעם ההוא נעלם מאד ולא ניתן להשגה

E isso é semelhante à ideia de “Cala-te; assim surgiu no [Meu] pensamento”: certamente há uma razão para isso, mas essa razão está muito oculta e não é acessível à compreensão.

ולכן אמר להם שתוק כו' שא"א להתגלות רק הרצון שהוא בחי' גלגלתא אבל החכמה והטעם היא סתימאה ולא אתפתחא דהיינו שכמוסה בתוך גלגלתא כו'

Por isso Ele lhes disse: “Cala-te”, etc., pois nada pode ser revelado senão a vontade, que é o nível do crânio; mas a sabedoria e a razão estão ocultas e não são desveladas, isto é, estão ocultas dentro do crânio, etc.

ועד"ז אפילו ברצון התחתון הנמשך מחכמה דאתפתחא מ"מ הרצון נמשך בגילוי משא"כ החכמה אינה מתגלה אלא בגי'ע [בגין עדין] העליון וגם זה רק ע"י צמצוצים כנ"ל

E assim também, mesmo no caso da vontade inferior, que se estende da Chochmá que é desvelada, a vontade ainda assim se estende de forma revelada, ao passo que a Chochmá só é revelada no Gan Éden superior, e mesmo isso apenas por meio de contrações, como mencionado acima.

ולכן נק' הרצון גלגלתא ומצחא] וזהו מ"ש בזהר (ח"ג [חלק ג'] קכ"ט א') כתיב והיה על מצחו תמיד לרצון וגו'

Por isso a vontade é chamada Gulgalta e Mitzcha (o crânio e a testa).] E é isso o que se diz no Zohar (III, 129a): “Está escrito: ‘E estará sempre sobre sua testa, para favor’, etc.;

וההוא מצחא דאקרי רצון הוא גלויא דכל רישא וגלגלתא, פי' גילוי הרצון נק' מצחא דהיינו כמו המצח שהוא פנוי משערות.

E aquela testa, chamada “vontade”, é a revelação de toda a cabeça e do crânio.” Isto é, a revelação da vontade é chamada Mitzchá (testa), como a testa, que é livre de cabelos.

[ועמ"ש מענין מצחא בביאור ע"פ צאינה וראינה], וישראל נקי לי ראש שהם הם המעוררים וממשיכים בחי רצון העליון, כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] רפ"ק [ריש פרק קמא] דברכות בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין יהא שמו הגדול מבורך הקב"ה מנענע ראשו.

[E veja o que está escrito sobre o tema da testa na explicação sobre o versículo “Saíam e vejam”.] E Israel é chamado li rosh, “uma cabeça para Mim”, pois são eles que despertam e atraem o nível da vontade suprema, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória, no início do primeiro capítulo de Berachos: “Quando Israel entra nas sinagogas e nas casas de estudo e responde: ‘Que Seu grande Nome seja bendito’, o Santo, bendito seja Ele, balance a cabeça.”

ראשו הוא בחי רצון העליון [ועי' בזהר ח"ג [חלק ג'] דרפ"ח סע"א [סוף עמוד א] וע"ב] והנענוע הוא מלמעלה למטה בחינת המשכה כלומר שממשיך בחי רצון העליון ב"ה להיות בגילוי למטה.

“Sua cabeça” é o nível da vontade suprema [e veja o Zohar, III, página 288, fim do lado a e lado b]; e o movimento de balançar a cabeça é de cima para baixo, o nível de atrair para baixo; isto é, [Ele] atrai para baixo o nível da vontade suprema, bendito seja Ele, para que se revele abaixo.

6 וזהו ענין יהא שמיא רבא מברך פ"י שיומשך מהעלם לגילוי בחי שמיא רבא שהוא שמו הגדול.

E este é o significado de “Que Seu grande Nome seja bendito (yehei shmei rabba mevarach)”: isto é, que o nível de shmei rabba, que é Seu grande Nome, seja trazido do ocultamento à revelação.

ופי' וענין שמו הגדול הוא כי יש כמה בחי שמות שהם בבחי השתלשלות דהיינו שהם הארות והמשכות אור א"ס להיות ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

E a explicação e o significado de Seu grande Nome são os seguintes: há vários níveis de Nomes que pertencem à cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), isto é, são irradiações e extensões da Luz Infinita (Or Ein Sof), para serem a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin);

וגם שם הוי' הוא בבחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] [וכמו שיתבאר לקמן בפ"י והיה הוי' לי לאלקים].

e até mesmo o Nome Havayá pertence ao nível de memalê kol almin, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Com o yud foi criado o Mundo Vindouro” [como será explicado adiante, sobre o significado de “então Havayá será meu D'us”].

אבל שמו הגדול הוא מה שלמעלה מעלה מגדר ובחי' השתלשלות ואינו נמשך ומתלבש תוך עלמין כלל.

Mas Seu grande Nome é aquilo que está muitíssimo acima dos limites e do nível da cadeia descendente dos mundos, e não é de modo algum atraído para dentro dos mundos nem revestido neles.

7 ועם היות שגם הוא בבחי' שם לבד כמו השם שאינו ערוך לגבי עצמיות מ"מ הוא למעלה מהשגת הנבראים וגם למעלה אפי' [אפילו] מבחי' סובב.

E embora também ele esteja apenas no nível de um nome, como um nome, que não se compara à essência [de alguém], ainda assim está acima da compreensão dos seres criados, e acima até mesmo do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin).

וע"ז אנו מבקשים שיהיה שמו הגדול מבורך ונמשך לעלם ולעלמי עלמאי פי' לעלם לשון יחיד היינו בחי' אצילות

E por isso pedimos que Seu grande Nome seja bendito e atraído “ao mundo e aos mundos dos mundos” (le'alam ule'almei almaya). O significado é: “ao mundo” está no singular, isto é, o nível de Atsilut,

כי שם איהו וחיוהי וגרמוהי חד בהון ולעלמי עלמאי לשון רבים היינו ביי"ע שהם בבחי' עלמא דפרודא כמ"ש ומשם יפרד כו' שבכולם יהיה המשכת והתגלות אור א"ס ב"ה שמו הגדול בכדי שיהא ביטול היש לאין

pois ali “Ele, Suas forças vitais e Seus recipientes são um neles”; e “aos mundos dos mundos” está no plural, isto é, Beriá, Yetsirá e Assiá, que estão no nível do “mundo da separação”, como está escrito: “e dali se dividia”, etc.; que em todos eles haja a atração e a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, Seu grande Nome, para que haja a autoanulação do “algo” em “nada”.

כי מחמת הארת ההוי' שמהוה בהשתלשלות העולמות נתהוה מאין ליש וכל מה שמשתלשל ויורד למטה מטה נעשה בחי' יש ביותר עד שנתהוו עולמות הנפרדים ממש

Pois, devido à irradiação de Havayá, que traz à existência na cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), [o mundo] veio a existir do nada para algo; e tudo o que desce etapa após etapa, cada vez mais para baixo, torna-se cada vez mais um “algo”, até que vieram a existir mundos verdadeiramente separados.

אבל בהתגלות אור א"ס שלמעלה מהשתלשלות אזי יהיו העולמות בטלים מיש לאין [ועמ"ש בביאור ע"פ ראיתי והנה מנורת זהב].

Mas, com a revelação da Luz Infinita que está acima da cadeia descendente dos mundos, os mundos serão então anulados, passando de “algo” a “nada”. [E veja o que está escrito na explicação sobre o versículo “Vi, e eis que havia um candelabro todo de ouro”,

8 ובשיר השירים ע"פ ששים המה מלכות בענין מ"ש לע"ל [לעתיד לבוא] ומעין מבית ה' יצא כו'].

e em Shir HaShirim, sobre o versículo “Sessenta são as rainhas”, a respeito do que está escrito sobre o Tempo Vindouro: “E uma fonte sairá da Casa de Havayá”, etc.]

ולכן כשישראל אומרים איש"ר [אמן יהא שמיה רבא] מברך הקב"ה מנענע בראשו כלומר שממשיך למטה גילוי בחי' ראשו הוא רצון העליון ב"ה שבתוכו מלובש ונעלם ענג העליון וחכמה עילאה כו'

Portanto, quando Israel diz “Amém, seja Seu grande Nome abençoado”, o Santo, bendito seja Ele, acena com a cabeça; isto é, Ele faz descer, abaixo, a revelação do nível de Sua cabeça, que é a vontade suprema, bendita seja; nela estão revestidos e ocultos o deleite supremo e a Chochmá superior (Chochmá Ilaá), etc.,

(ועמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון בענין ואהיה שעשועים יום יום כו') להיות יורד ונמשך בבחי' גילוי למטה ונגלה כבוד ה' למטה כמו למעלה ממש:

(e veja o que está escrito no discurso que começa com “E eu estava junto d’Ele como uma criança de criação”, a respeito de “e eu era Seu deleite dia após dia”, etc.) para que desça e seja atraído abaixo em estado de revelação, e “a glória de Havayá será revelada” abaixo, exatamente como acima.

9 ב והגורם להיות הקב"ה מנענע ראשו (הם ישראל לי ראש שהם הם בחי' הראש שלמעלה כביכול). והיינו ע"י כי שרית עם אלקים.

2. E o que faz com que o Santo, bendito seja Ele, acene com a cabeça (é Israel, li rosh, “uma cabeça para Mim”, pois são eles que, por assim dizer, constituem o nível da cabeça acima). E isso se dá por meio de “pois lutaste com Elokim”.

והענין כי המשכה זו הוא ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] בק"ש [בקריאת שמע] שמע ישראל שמע לשון הבנה ישראל לי ראש דהיינו מאחר שאתה בבחי' זו שהוא לי ראש.

A explicação é que essa emanção se dá por meio de um despertar de baixo (o despertar de baixo) e da elevação de mayin nukvin (águas femininas) no Shemá. "Ouve, Israel": "ouve" denota compreensão; "Israel" é li rosh; isto é, visto que estás nesse nível, que é li rosh,

שמע והבן איך שה' אחד. דכולא קמיה כלא חשיב ורק בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שבחינת מלכותו ית' לבד מחיה כל העולמות שהוא כמשל המלך שאין עצמותו ומהותו מתפשט כלל בכל המדינות רק שמו נקרא עליהם כו'.

ouve e compreende como "Havayá é Um": que tudo diante Dele é considerado como nada, e que há apenas "Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre", pois somente o nível de Sua realeza (Malchut), bendito seja Ele, dá vida a todos os mundos; como na analogia de um rei, cuja essência e ser não se estendem de modo algum por todas as províncias, mas sobre elas é chamado apenas o seu nome, etc.

10 ואי לזאת ואהבת את ה' בכל מאדך בלי שיעור וכמ"ש כלה שארי ולבבי שארי זה

E, portanto: "Amarás Havayá com toda a tua força", sem limite, como está escrito: "Minha carne e meu coração definham." "Minha carne" (she'eri): isso é

הגוף שנק' שאר בשר ולבבי הוא דם שכלב שהנפש תלויה בו ומשכנו בחלל השמאלי שהוא מלא דם ושם היצה"ר [היצר הרע] וצ"ל בכל לבבך בשני יצריך.

o corpo, que é chamado she'er basar; e "meu coração" é o sangue no coração, do qual a alma depende, e sua morada é na câmara esquerda, que está cheia de sangue, e ali está a inclinação para o mal. E é preciso que haja "com todo o teu coração (levavcha)": com ambas as tuas inclinações.

דהיינו שגם כחות נפש הבהמית מנפש עד בשר יכלו בתשוקה וצמאון ליבטל וליכלל באור א"ס ב"ה מאחר שלבבו יבין אחדות ה' באמת לאמיתו כי אין עוד מלבדו ורק בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] כו'.

Isto é, até mesmo as forças da alma animal, "da alma à carne", definharão de anseio e sede para serem anuladas e incluídas na Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, pois seu coração compreenderá a unicidade de D'us com absoluta verdade, que "não há nada além Dele", e somente "Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre", etc.

11 וזהו ענין יציאת מצרים ולכן שיך הזכרת יצ"מ [יציאת מצרים] למצות ק"ש [קריאת שמע]. ובכל יום צ"ל יצ"מ [יציאת מצרים] כי הגם שהתפלל ואומר אחד ואהבת במס"נ [במסירות נפש] מ"מ אחר התפלה יוכל להתאוות לדברים זרים אשר לא לה' המה

E este é o significado do Êxodo do Egito; por isso, a menção do Êxodo do Egito está ligada à mitzvá do Shemá. E todos os dias deve haver um Êxodo do Egito. Pois, embora tenha rezado e dito “Um” e “Amarás” com autossacrifício (mesirut nefesh), ainda assim, depois da oração, ele pode vir a desejar coisas estranhas, que não são para D'us.

והיינו בחי' בינונים זה וזה שופטן אלא שמ"מ אמרו רק שופטן ולא מושלים ח"ו [חס ושלום] כי אין שליטה להרע ח"ו [חס ושלום]

E este é o nível dos beinonim (intermediários): “este e aquele o julgam”. No entanto, disseram apenas “julgam”, e não “governam [sobre ele]”, D'us não o permita, pois o mal não tem domínio, D'us não o permita;

אלא שהוא רק כשופט האומר דעתו ואעפ"כ [ואף על פי כן] אין הלכה כדבריו כי הוא ית' יעמוד לימין אביון להושיעו כו'

mas é apenas como um juiz que manifesta sua opinião, e, mesmo assim, a lei não segue suas palavras; pois Ele, bendito seja, “se põe à direita do necessitado, para salvá-lo”, etc.

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אלמלא עוזרו כו' והיינו ע"י שמתעורר בק"ש [בקריאת שמע] ותפלה כו' כי הבא לטהר אז מסייעין לו ולכן צ"ל יצ"מ [יציאת מצרים] בכל יום כו'.

E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Se não fosse por Ele ajudá-lo”, etc. E isso ocorre por meio de seu despertar no Shemá e na oração, etc., pois “aquele que vem purificar-se recebe ajuda”. Portanto, deve haver um Êxodo do Egito todos os dias, etc.

12 ויש כמה מדרגות ביצ"מ [ביציאת מצרים] דהיינו שגם בצדיקים יש בחי' יצ"מ [יציאת מצרים] ממצרים וגבולים המגבילים כו', וזה הוא בחי' העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] בלשון הקבלה ואתעדל"ת [ואתערותא דלתתא] בלשון הזהר

Há vários níveis na saída do Egito; isto é, mesmo entre os tsadikim há o nível de uma saída do Egito, dos estreitos (meitzarim) e limites que restringem, etc. E este é o nível da elevação de mayin nukvin (águas femininas), na linguagem da Cabalá, e de um despertar de baixo (isarusa dilesata), na linguagem do Zohar;

דהיינו שעייז דייקא הוא בחי המשכת רצון וענג העליון וכמ"ש צחוק עשה לי אלקים שבחי שם אלהים המסתיר להיות בחי יש מזה נעשה צחוק וגילוי תענוג העליון והיינו כשנעשה ביטול היש.

isto é, precisamente por meio disso ocorre a extensão da vontade e do deleite supremos, como está escrito: "Elokim fez-me rir": do nível do Nome Elokim, que oculta para que haja o nível de um "algo", surge o riso e a revelação do deleite supremo; e isso ocorre quando se dá a anulação do "algo".

וז"ש [וזהו שכתוב] לויתן זה יצרת לשחק בו (כמ"ש ע"פ אלה מסעי וע"פ צו את בניי [בני ישראל] כו' את קרבני לחמי כו' ובפ' ויצא ע"פ ושבתי בשלום כו' וסד"ה ואהיה אצלו אמון בפ' ממושבותיכם תביאו לחם תנופה כו')

E este é [o sentido de] o que está escrito: "Este Leviatã que formaste para brincar com ele" (como se explica sobre o versículo "Estas são as jornadas", e sobre o versículo "Ordena aos filhos de Israel", etc., "Minha oferenda, Meu pão", etc.; e na Parashat Vayetse, sobre o versículo "E voltarei em paz", etc.; e no final do discurso que começa "E eu estava junto a Ele como um nursling", sobre o sentido de "De vossas moradas trareis pão de elevação", etc.):

שהשחק נמשך מביטול היש לפי שזהו דבר חידוש כי מה שהנשמה קודם התלבשותה בגוף ונפש הבהמית היתה בבחי ביטול אין זה חידוש כלל כי כל העולמות כולם הם באמת כטפה מים אוקיינוס וכלא חשיבי.

pois o riso decorre da anulação do "algo", porque isso é uma novidade. O fato de a alma, antes de revestir-se no corpo e na alma animal, estar num estado de anulação (bitul) não é novidade alguma, pois todos os mundos, sem exceção, são na verdade como uma gota das águas do oceano e são considerados como nada.

אבל מה שאח"כ בהתלבשות הנשמה בגוף גם הגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] יש להם בחי כלות הנפש להיות כלה שארי ולבכי להיות גם היש בטל כביטול טפה בים זהו העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין].

Mas que, depois, quando a alma se reveste no corpo, também o corpo e a alma animal tenham o nível de kelot hanefesh (o esvaecer da alma em seu anseio), para que "minha carne e meu coração desfaleçam", de modo que até mesmo o "algo" seja anulado como uma gota se anula no mar: isso é a elevação de mayin nukvin.

הגם שבאמת מהות הביטול דנה"ב [דנפש הבהמית] והגוף אינו ער וך למהות הביטול שבעולמות עליונים אבל לפי שהוא חידוש

Pois, embora na verdade a natureza da anulação da alma animal e do corpo não se compare à natureza da anulação nos mundos superiores, ainda assim, por ser uma novidade —

וכמו עד"מ למטה לב מלכים אין חקר וכשרוצים להמשיך לבו להיות פונה לבקשת ההדיוט הוא ע"י שמביאים לפניו דבר חידוש כמו צפור המדברת כו'

como, a título de analogia, no plano terreno: “o coração dos reis é insondável”; e, quando se deseja atrair seu coração para que se volte ao pedido de uma pessoa comum, isso se faz trazendo-lhe algo novo, como um pássaro falante, etc.;

הגם שבני אדם מדברים בבינה יתירה אלא שזה אינו חידוש אבל זה שהצפור מדברת הוא חידוש וממשיך לב המלך.

embora os seres humanos falem com entendimento muito maior, isso não é novidade; mas que um pássaro fale é uma novidade, e atrai o coração do rei.

כך מה שהיש מתבטל הוא דבר חידוש שמבהמה נעשה אדם וכמ"ש אדם ובהמה תושיע ה'

Assim também, que o “algo” se anule é uma novidade: que de um animal se faça um homem; como está escrito: “Homem e animal, Tu salvas, Havayá.”

(ועי"ז דוקא מעורר למעלה מעלה היינו המשכת רצון ותענוג העליון כנ"ל ועמ"ש מזה ג"כ בפי וישלח ע"פ ויקח מן הבא בידו מנחה) וכמשל הבהמה שנושאת האדם הרוכב עליה למקום שלא יוכל להגיע שם בעצמו.

(E, especificamente por meio disso, desperta-se o que está muito, muito acima, isto é, a descida da vontade e do deleite supremos, como mencionado acima; e veja também o que está escrito sobre isso na Parashá Vayishlach, sobre o versículo “E tomou do que lhe veio à mão um presente”.). É como na analogia do animal que carrega o homem que o monta até um lugar ao qual ele não poderia chegar por si mesmo.

ולכן החיות פני אריה פני שור כו' נושאות את הכסא וגם דמות כמראה אדם שעל הכסא כו'. וגם זה אמת שמנושאות עם הכסא.

Por isso, os chayot, “o rosto de um leão, o rosto de um boi” etc., carregam o Trono, e também “a semelhança com a aparência de um homem” que está sobre o Trono etc. E também é verdade que elas são carregadas junto com o Trono.

וזהו לא יעקב יאמר עוד שמך כ"א ישראל כי שרית עם אלקים כו' היינו שלהיות בבחי' ומדרגת ישראל היינו לי ראש כביכול זה נמשך ע"י

E este é o sentido de “Teu nome não será mais chamado Yaakov, mas Yisrael, pois lutaste com Elokim” etc.: isto é, alcançar o nível e a categoria de Yisrael, isto é, li rosh, “uma cabeça acima”, por assim dizer, ocorre por meio de

כי שרית עם אלקים שהוא להיות ביטול היש שע"י נמשך גילוי התענוג ורצון עליון שהוא בחי' ראש וכנ"ל בענין הקב"ה מנענע ראשו כו'

“pois lutaste com Elokim”, o que significa provocar a anulação do “algo”; por meio disso, faz-se descer a revelação do deleite e da vontade supremos, que são o nível da “cabeça”, como mencionado acima, a respeito de “o Santo, bendito seja Ele, acena com a cabeça” etc.

(וגם ישראל פי' שיר אל שהוא ג"כ ענין המשכת תענוג העליון ע"ד שנתבאר ע"פ שיר השירים וכ"ז [וכל נמשך ע"י כי שרית עם אלקים].

(E também Yisrael significa shir El, “uma canção de D'us”, que também é a descida do deleite supremo, conforme explicado a respeito do versículo “Cântico dos Cânticos”; e tudo isso desce por meio de “pois lutaste com Elokim”).

וזהו ובלילה שירה עמי שירו קרי דהיינו שעשועים של הקב"ה והיינו ובלילה ע"י אתהפכא חשוכא לנהורא כו', ועיין ע"פ לא יעקב יאמר עוד שמך כ"א ישראל ברכות פ' וישלח פ"ח [פרי עץ חיים]

E este é o sentido de “e durante a noite, shirah está comigo”, que se lê shiro, “Sua canção”, isto é, os deleites do Santo, bendito seja Ele; e é isso que significa “durante a noite”: por meio da transformação da escuridão em luz etc. E veja o comentário sobre o versículo “Teu nome não será mais chamado Yaakov, mas Yisrael”, em Midrash Rabbah, Parashá Vayishlach, capítulo 78,

ובפ' לך לך פמ"ו ובגמרא ובירושלמי ספ"ק [סוף פרק קמא] דברכות ובזח"א [ובזהר חלק א] בפ' וישלח קע"ג ב' קע"ד א' ובפ' משפטים ק"ה א' ובפ' תזריע מ"ה א' ובפ' פנחס דרמ"ד א' ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ שמיני בענין ישראל ע"ש):

e na Parashá Lech Lecha, capítulo 46; e no Talmud Bavli e no Talmud Yerushalmi, no fim do primeiro capítulo de Berachot; e no Zohar, Parte I, Parashá Vayishlach, 173b e 174a; e na Parashá Mishpatim, 105a; e na Parashá Tazria, 45a; e na Parashá Pinchas, 244a. E veja o Ramaz no início da Parashá Shemini, sobre o tema de Yisrael; veja lá.)

13 ג אך אין תכלית הכוונה בביטול זה וכלות הנפש זו שישאר כן ממש בבחינה זו ויכלה נפשו מקרב גופו

3. Contudo, o propósito último dessa anulação e dessa kelot hanefesh (extinção da alma no anseio) não é que a pessoa permaneça exatamente assim, nesse nível, e que sua alma se extinga dentro de seu corpo;

דהא כבר היתה כן קודם ירידתה בגוף אלא העיקר הוא שאחר כלות הנפש זו ימשיך מלמעלה למטה להיות גילוי אור א"ס למטה.

pois ela já se encontrava assim antes de descer ao corpo. Ao contrário, o essencial é que, depois dessa kelot hanefesh, se faça descer de cima para baixo, para que haja uma revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof) embaixo.

(וכמ"ש והוא ימשול בך. ועי' בסש"ב [בספר של בינונים] ס"פ חמשים). וז"ש [וזהו שכתוב] והיו הדברים האלה כו' תיכף לובכל מאדך כי ההמשכה הוא ע"י התורה

(Como está escrito: “e ele dominará sobre ti”; e veja Sefer Shel Beinonim, no final do capítulo cinquenta.) E é por isso [que] está escrito: “E estas palavras serão”, etc., imediatamente após “e com toda a tua força”: pois a descida é realizada por meio da Torá.

ולכן נקרא מקרא וקורא בתורה שקורא וממשיך. וכמ"ש מי יעלה בהר ה' כו' אשר לא נשא לשוא נפשו (תלים כ"ד).

Por isso, ela é chamada Mikrá (Escritura), e a pessoa “lê” (korei) na Torá: pois chama (korei) e faz descer. E como está escrito: “Quem subirá ao monte de Havayá”, etc., “que não elevou sua alma (nafsho) em vão” (Psalms 24).

והקרי נפשי כי כשהוא רק בבחינת נפשו לבד היינו נפש האדם שהיא בבחינת עלייה מלמטה למעלה ע"ד מי יעלה בהר כו'

E a leitura (kri) é nafshi, “Minha alma”. Pois, quando se está apenas no nível de “sua alma”, isto é, a alma da pessoa, que está no nível da ascensão de baixo para cima, à maneira de “Quem subirá ao monte”, etc.,

שהוא בחי' התפלה ואינו עוסק בתורה ובמצות אח"כ להמשיך אור א"ס מלמעלה למטה נקרא לשוא
que é o nível da oração, e depois a pessoa não se ocupa da Torá e das mitsvot para fazer descer a Luz Infinita de cima para baixo, isso é chamado “em vão”

(וכמ"ש במ"א ע"פ הקל קול יעקב) אלא העיקר צ"ל אח"כ בחיי נפשי שהוא המשכת וגילוי אור א"ס למטה

(como é explicado em outro lugar, sobre o versículo “A voz é a voz de Yaakov”). Ao contrário, o essencial é que depois deve haver o nível de nafshi, “Minha alma”, que consiste em fazer descer e revelar a Luz Infinita embaixo.

(ועיין בזח"ג [בוהר חלק ג] נ"ה ב' מענין נפשי ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ועוי"ל [ועוד יש לומר] כפ"י נפשי עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' כי תשא בטעמי מצות בענין ונתנו איש כופר נפשו כי א"א נפש כל האצילות והיינו כי נפש פירושו רצון כמו אין נפשי אל העם הזה)

(E veja Zohar, Parte III, 55b, sobre o tema de nafshi, e o Mikdash Melech ali. E pode-se explicar ainda nafshi de acordo com o que está escrito em Likkutei Torah do Arizal, Parshas Ki Sisa, nos motivos das mitsvot, a respeito de “e cada homem dará um resgate por sua alma”: que Arich Anpin é a nefesh (alma) de todo Atsilut; isto é, porque nefesh significa vontade, como em “Minha alma (nafshi) não se inclina para este povo”)

(בירמיה בסי"ט) ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] נפשי רצוני וכן ת"י [תרגום יונתן] רעוא גם ע"ד משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בשבת ס"פ הבונה דר"ת [דראשי תיבות] אנכי אנא נפשי כתבית יהבית.

(em Jeremias, capítulo 15), e Rashi explica: “Minha alma: Minha vontade”; assim também o Targum Yonasan [traduz] por re'uva, “vontade”. Também na linha do que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram em Shabat, no final do capítulo HaBoneh: Anochi (“Eu”) são as iniciais de Ana nafshi kesavis yehavis, “Eu Mesmo escrevi [e] dei”.

ועי' מזה בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] מהאריז"ל [מהארי" זכרונם לברכה] פ' יתרו ע"פ אנכי ובמא"א [ובמאורי אור] אות א' סעיף ק"ג והנה רש"י [רבי שלמה יצחקי] פ"י

E veja sobre isso em Likkutei Torah do Arizal, Parshat Yitro, sobre o versículo “Eu (Anochi) sou”, e em Me'orei Or, letra alef, seção 103. Ora, Rashi explica

אנא נפשי אני בעצמי ויש לפרש נפשי כתבית יהבית ע"ד מ"ש ברבות ר"פ תרומה כפ"י ויקחו לי תרומה כביכול לי אתם לוקחים גם ע"ד מ"ש

Ana nafshi como “Eu Mesmo”; contudo, é possível explicar nafshi kesavis yehavis na linha do que se diz no Midrash Rabbah, no início de Parshat Terumá, sobre o sentido de “E tomarão para Mim uma oferenda”: “como se fosse, é a Mim que vocês estão tomando”; também na linha do que está escrito,

כי בו שבת וינפש ות"א [ותרגום אונקלוס] **ונח וע' בהרמב"ן** [בהרבי משה בן נחמן] **פ' תשא שם ובזח"ב** [ובזהר חלק ב'] **ויקהל** (דר"ד סע"ב [סוף עמוד ב])

“pois nele descansou e recobrou o vigor (vayinafash)”, e o Targum Onkelos [traduz] por “e descansou” (venach); e veja o Ramban sobre Parshat [Ki] Tissá, ali; e o Zohar, Parte II, Vayakhel (204, final do lado b),

ובפ' נשא (קכ"ב ב') ועמ"ש בד"ה והיה מספר בני [בני ישראל] **גבי ונחה עליו רוח ה' ומ"ש במ"א פ"י ריח ניהוחי.**

e Parshat Nassô (122b); e veja o que está escrito no discurso iniciado por “E o número dos filhos de Israel será”, a respeito de “E o espírito de Havayá repousará (venachah) sobre ele”, e o que está escrito em outro lugar sobre o sentido de “Meu aroma agradável (rei'ach nichochi).”

וז"ש [וזהו שכתוב] **אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים שהתכלית המכוון של יציאת מצרים ממטה למעלה הוא כדי להיות לכם לאלקים שיומשך גילוי אור א"ס ב"ה למטה**

E este é [o sentido de] “que vos tirei da terra do Egito para ser vosso D'us”: o propósito pretendido do Êxodo do Egito, de baixo para cima, é “para ser vosso D'us”, isto é, que a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, seja atraída para baixo.

וזהו להיות לכם כו' (וז"ש [וזהו שכתוב] **שמות ג' י"ב בהוציאך כו' תעבדון כו' ועמ"ש במ"א ע"פ הסבי עיניך מנגדי כו')**

E este é o sentido de “para ser vosso”, etc. (E é isto que está escrito em Êxodo 3:12: “Quando tirares”, etc., “servireis”, etc.; e veja o que está escrito em outro lugar sobre o versículo “Desvia de mim os teus olhos”, etc.)

וכן לאליהו הראו זה ג"כ שתכלית המכוון הוא ההמשכה כמ"ש (מלכים א' סי' י"ט) לא ברעש ה' ואחר הרעש אש לא באש ה' פ"י

Assim também a Eliyahu foi mostrado isto: que o propósito pretendido é a transmissão, como está escrito (I Reis, capítulo 19): “Havayá não está no tumulto (ra'ash); e depois do tumulto, fogo; Havayá não está no fogo.” O sentido é:

כי הרעש הוא ענין האופנים וחיות שמתנשאים ברעש גדול מחמת השגתם שהוא ית' קדוש ומובדל.

que o tumulto se refere aos ofanim e chayot, que se elevam com grande tumulto por compreenderem que Ele, bendito seja, é santo e está apartado.

והוי' צבאות אות הוא בצבא שלו. שמאות אחת בלבד משם הוי' מתהווים וחיים כל צבאי צבאות כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] כו'.

E “Havayá Tsevaot” [significa] “Ele é um sinal (ot) entre Seu exército (tsavá)”: de uma única letra do Nome Havayá, todas as hostes das hostes vêm à existência e vivem, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Com o yud foi criado o Mundo Vindouro”, etc.

14 ולכן הם מרעישים ברעש גדול ועכ"ז [ועם כל זה] לא ברעש הוי' פי' שאין גילוי הוי' נמשך ומתפשט ומתלבש בבחי' הרעש

Portanto, eles fazem grande tumulto; e, ainda assim, “Havayá não está no tumulto”: isto é, a revelação de Havayá não é atraída, difundida e revestida no nível do tumulto;

אלא הרעש הוא לה' ממטה למעלה להיות נכלל ובטל בבחי' הוי' אבל עכ"ז [עם כל זה] אין שם הוי' שורה ומתלבש ברעש.

pelo contrário, o tumulto é para Havayá, de baixo para cima, para ser incluído e anulado no nível de Havayá; mas, ainda assim, o Nome Havayá não repousa nem se reveste no tumulto.

וכן ואחר הרעש אש הוא בחי' התלהבות והתלהטות של השרפים (ועמ"ש במ"א ע"פ שחורה אני שגם באדם יש ב' בחינות אלו רעש הוא חיצוניות הלב ואש הוא בחינת פנימית)

E, do mesmo modo, “e depois do tumulto, fogo”: este é o nível do fervor e da ardência dos serafins (e veja-se o que está escrito em outro lugar sobre o versículo “Sou negra”, que também no ser humano há esses dois níveis: o tumulto é a dimensão exterior (chitsoniyut) do coração, e o fogo é o nível da dimensão interior (pnimiyut));

ועכ"ז [ועם כל זה] לא באש הוי' שאין שם הוי' מתגלה ומתלבש בבחי' האש רק שהאש הוא להוי' כנ"ל אלא ע"י ואחרי האש קול דממה דקה תמן קאתי מלכא

e, ainda assim, “Havayá não está no fogo”: o Nome Havayá não é revelado nem se reveste no nível do fogo; apenas, o fogo é para Havayá, como acima. Mas, por meio de “e depois do fogo, uma voz de silêncio sutil”, “ali vem o Rei”,

והיינו ע"י התורה שהיא המשכת וגילוי אור א"ס ב"ה מלמעלה למטה כמ"ש ואשים דברי בפיך כו' e isto se dá por meio da Torá, que é a atração e revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, de cima para baixo, como está escrito: “E pus Minhas palavras em tua boca”, etc.

(ונקי קול דממה דקה ע"ד דברי חכמים בנחת נשמעים כמ"ש במ"א על הזהר פ' וירא) (דק"ב ע"א ע"ש).

(E ela é chamada “voz de silêncio sutil” à maneira de “As palavras dos sábios são ouvidas em quietude”, como explicado em outro lugar sobre o Zohar, Parshas Vayeira) (112a; veja-se ali).

ומי"מ צ"ל תחלה רעש ואש שאז ע"י ההעלאה שבתחלה נמשך אח"כ אור א"ס בעסק התורה וכמ"ש לעיל שמבחי הרעש נעשה שער בשי"ן ימין ושער בשמאל שער בחי"י שער רישיה כעמר נקא שהן הלכות התורה.

Não obstante, é preciso que haja primeiro tumulto e fogo, pois então, por meio da elevação que vem primeiro, a Luz Infinita é posteriormente atraída no estudo da Torá. E, como explicado acima: do nível de ra'ash (tumulto) resulta sha'ar (“portão”), com um shin à direita, e se'ar (“cabelo”), com um shin à esquerda. Se'ar à esquerda é o nível de “os cabelos de Sua cabeça eram como lã pura”, que são as leis da Torá;

ושער בימין זה השער לה' בחינת מצות כו'. ועמ"ש ע"פ כי תשמע בקול ועיין בזהר פ' בלק (דקצ"ג ב')

e sha'ar à direita é “Este é o portão para Havayá”, o nível das mitsvot, etc. E veja-se o que está escrito sobre o versículo “Quando ouvires a voz”, e veja-se o Zohar, Parshas Balak (193b),

מענין קול דממה דקה ובפ' צו (ד"ל ע"ב) והוא בחי"י קלא פנימאה הנז' [הנזכר] בזהר ואתחנן (דרס"א ע"א)

sobre o tema de “uma voz tranquila e suave”, e em Parashat Tzav (30b). Este é o nível da “voz interior” mencionada no Zohar, Vaetchanan (261a);

ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם גמרא חגיגה (דף ט"ז רע"א) ועי' מהרש"א [מהרש"א] שם בח"א [בחלק א'] (פ"ט דברכות נ"ח א').

e veja o comentário do Ramaz ali. Guemará, Chagigá (página 16, início do lado a); e veja o Maharshá ali, em Chiddushei Aggadot (capítulo 9 de Berachot, 58a).

רבות בראשית (פכ"ד) תזריע (ר"פ ט"ו) בקהלת רבה (דף פ"ד א') בפסוק הולך אל דרום זח"ג [זהר חלק ג] פנחס (דרכ"ג סע"ב [סוף עמוד ב] דרכ"ז סע"ב [סוף עמוד ב]).

Midrash Rabá, Bereshit (capítulo 24); Tazria (início do capítulo 15); em Kohelet Rabá (página 84a), sobre o versículo “Ele segue em direção ao sul”; Zohar, Parte III, Pinchas (fim de 223b; fim de 227b).

אולם כל ההמשכות הנמשכים הם כעת בבחי' העלם ועיקר הגילוי יהיה לע"ל [לעתיד לבוא] בתח"מ
[בתחיית המתים] כשיתעלו כל נשמות ישראל

Contudo, todos os influxos que são atraídos encontram-se agora em estado de ocultação, e a revelação principal ocorrerá no Tempo Vindouro, na Ressurreição dos Mortos, quando todas as almas de Israel se elevarem;

כי לא ידח ממנו נדח כתיב כולך יפה רעיתי ואזי יקויים מ"ש ברכנו אבינו כולנו כאחד כשכולנו כאחד
אזי ברכנו כו'.

pois está escrito: "Ninguém que tenha sido banido será banido d'Ele"; está escrito: "És toda formosa, minha amada"; e então se cumprirá o que foi dito: "Abençoa-nos, nosso Pai, todos nós como um": quando todos formos como um, então "abençoa-nos" etc.

וכל מעשה המצות ועסק התורה שבעוה"ז הוא להמשיך אור א"ס אלא שכעת אינו מתגלה והוא
E toda a prática das mitsvot e o estudo da Torá neste mundo têm por finalidade atrair a Luz Infinita (Or Ein Sof); somente que, por ora, ela não se revela, e é

כמו מתן בסתר, ולע"ל [ולעתיד לבוא] שכר מצוה יתגלה מן המצוה עצמה (ועמ"ש ע"פ הבאים ישרש יעקב).
como "um presente em segredo"; e, no Tempo Vindouro, a recompensa de uma mitsvá será revelada a partir da própria mitsvá (e veja o que está escrito sobre o versículo "Os que vêm, Yaakov criará raízes").

וזהו זורע צדקות מצמיח ישועות מלשון וישע ה' אל הבל ואל מנחתו שיהיה גילוי אור א"ס למטה
בגופות דייקא במדרגה יותר גבוה גם מג"ע [מגן עדן] העליון

E este é [o sentido de] "Ele semeia justiça e faz brotar salvções (yeshuot)": [yeshuot] no sentido de "E Havayá voltou-Se (vayisha) para Hevel e para sua oferenda"; isto é, haverá uma revelação da Luz Infinita abaixo, especificamente nos corpos, num nível ainda mais elevado que o Gan Eden superior;

שהרי אפילו הצדיקים הגדולים אברהם ומושה שהם ברום המעלות שבג"ע [שבגן עדן] העליון יתלבשו
בגופות ויקומו בתח"ה [בתחיית המתים] וכו',

pois até mesmo os grandes tsadikim, Avraham e Moshe, que se encontram no mais elevado dos níveis do Gan Éden superior, serão revestidos de corpos e se levantarão na Ressurreição dos Mortos etc.;

והיינו מפני שבעוה"ז יכול להיות גילוי גדול יותר משום דנעוץ סופן בתחלתן וסוף מעשה עלה במחשבה תחלה. וזהו להיות לכם לאלקים להיות לעתיד:

e isso se deve ao fato de que neste mundo pode haver uma revelação maior, pois “o fim deles está encravado no começo deles” e “o último na ação foi o primeiro no pensamento”. E isso é “para ser vosso D'us”: “ser” no Tempo Vindouro.

15 ד אני הוי' אלקיכם. הנה יעקב אמר ושכתי בשלום כו' והיה הוי' לי לאלקים פי' ששם הוי' מורה על בחינת גילוי האור להוות ולהחיות יהי' [יהיה] גילוי זה נחשב אצלו רק

4. “Eu sou Havayá, vosso D'us.” Yaakov disse: “E voltarei em paz”, etc., “e Havayá será para mim Elokim (le'Elokim)”: isto é, o Nome Havayá, que indica a revelação da luz para trazer à existência e dar vida — essa revelação será considerada por ele apenas

כמו שם אלקים המעלים והמסתיר והיינו עי"י [על ידי] גילוי אור א"ס ב"ה שלמעלה מעלה מבחינת שם הוי' וכמ"ש בפ' ויצא על פסוק זה.

como o Nome Elokim, que oculta e encobre; e isso ocorre por meio da revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que está muito, muito acima do nível do Nome Havayá, como é explicado na Parashá Vayetse sobre esse versículo.

16 וכך לעי"ל [לעתיד לבוא] שהוא יום שכולו ארוך דהיינו שאין בו ראש וסוף כלל מחמת גילוי בחינת א"ס שאין לו תחלה ותכלה

E assim será no Tempo Vindouro, que é “um dia inteiramente longo”, isto é, não terá começo nem fim algum, devido à revelação do nível do Infinito (Ein Sof), que não tem começo nem fim.

לכן ע"ז נאמר אני הוי' אלקיכם ששם הוי' יהי' [יהיה] נחשב אז כמו בחינת שם אלקים מפני שיתגלה הארה גדולה ועצומה מאור א"ס ב"ה שלמעלה מבחינת שם הוי'

Por isso, a respeito disso foi dito: “Eu sou Havayá, vosso D'us (Elokeichem)”: então o Nome Havayá será considerado como o nível do Nome Elokim, pois será revelada uma radiância grande e imensa da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que está acima do nível do Nome Havayá;

והיינו התגלות שמו הגדול (ואפ"ל [ואפשר לומר] שזהו מ"ש ב"פ [ב' פעמים] כי אם ישראל יהיה שמך היינו פעם הראשון שנאמר לו ע"י המלאך) (וישלח ל"ב כ"ט) זהו המכוון ענין גילוי שם הוי' שזהו בחי' כי שרית עם אלקים.

isto é, a revelação de Seu grande Nome. (E pode-se dizer que é por isso que se diz duas vezes: “mas Yisrael será o teu nome”: a primeira vez, quando lhe foi dito pelo anjo) (Vayishlach 32:29); a intenção é a revelação do Nome Havayá, que é o nível de “pois lutaste com Elokim”,

וזהו הגילוי שהיה בהר סיני, ופעם שני שנאמר לו מהקב"ה בעצמו כי אם ישראל יהיה שמך (שם ל"ה יו"ד) זהו המכוון גילוי בחי' גבוה יותר.

e essa foi a revelação que ocorreu no Monte Sinai; e, na segunda vez, quando lhe foi dito pelo próprio Santo, bendito seja Ele: “mas Yisrael será o teu nome” (ibid. 35:10), a intenção é a revelação de um nível mais elevado.

כנודע שיש ב' שמות הוי' ופסיק טעמא בינייהו כו' ושם הוי' דלעילא זהו ענין שמו הגדול יהא שמיה רבא מברך כו'

Como é sabido, há dois Nomes Havayá, separados por uma pausa na cantilação, etc.; e o Nome Havayá superior é Seu grande Nome: “Que Seu grande Nome seja bendito”, etc.;

וזהו הגילוי שיהי' [שיהיה] לע"ל [לעתיד לבוא] כב"א [במהרה בימינו אמן], וע' במהרמ"א [במהר"ם אלשיך] פ' וישלח שהעיר ג"כ מזה שנאמר לו כן ב"פ [ב' פעמים] וכן בעין יעקב ספ"ק [סוף פרק קמא] דברכות העירו קצת המפרשים מזה ולפמשי"כ [ולפי מה שכתוב] א"ש [אתי שפיר].

e essa é a revelação que haverá no Tempo Vindouro, que venha rapidamente em nossos dias, amém. E veja o Alshich sobre a Parashá Vayishlach, que também observou que isso lhe foi dito duas vezes; e, igualmente, no Ein Yaakov, no fim do primeiro capítulo de Berachos, alguns comentaristas fizeram uma breve observação a esse respeito; e, de acordo com o que escrevemos, a questão fica bem esclarecida.

17 ומי"ש אלקיכם אלקים שלכם כי ישראל הם הממשיכים התגלות העצום שהוא שעי"ז שם הוי' כאלקים חשוב וכמ"ש עד יעבור עמך הוי' והיינו ע"י ההעלאה דבחינת יציאת מצרים וההמשכה. ומ"מ כתיב אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים.

E quanto ao que está escrito, “vosso D'us” (Elokeichem): Elokim que é vosso; pois Israel são aqueles que atraem aquela revelação imensa, por meio da qual o Nome Havayá é considerado como Elokim, conforme está escrito: “até que passe o Teu povo, Havayá”; e isso se dá por meio da elevação, o nível do Êxodo do Egito, e da atração para baixo. Apesar disso, está escrito: “que vos tirei da terra do Egito”,

כי גם כלות הנפש שממטה למעלה שהוא בחי' יציאת מצרים הוא ע"י אשר הוצאתי כו' כי אלמלא עוזרו כו' וכמ"ש כי יעמוד לימין אביון להושיע משופטי נפשו כו' וכנ"ל.

pois até mesmo o esgotamento da alma, de baixo para cima, que é o nível do Êxodo do Egito, ocorre por meio de “que vos tirei”, etc., pois “se Ele não o ajuda”, etc., e conforme está escrito: “pois Ele Se põe à direita do necessitado, para salvá-lo dos que julgam sua alma”, etc., como mencionado acima.

18 והנה על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמ"ח [גמילות חסדים]. פי' עבודה הוא העלאת מ"ן [מייך נוקבין] שמלמטה למעלה

Ora, “o mundo se sustenta sobre três coisas: sobre a Torá, sobre o serviço (avodá) e sobre atos de bondade (gemilut chassadim)”. O sentido é que o serviço consiste na elevação de mayin nukvin (águas femininas), de baixo para cima,

דהיינו ביטול היש והוא ענין ק"ש [קריאת שמע] ויצ"מ [ויציאת מצרים] ותפלה כנ"ל ותורה וגמ"ח [וגמילות חסדים] הן ההמשכות מלמעלה למטה שלאחר ההעלאת מ"ן [מייך נוקבין] התורה היא המשכה בבחינת פנימית כמ"ש ותורתך בתוך מעי וגמ"ח [וגמילות חסדים] הוא ההמשכה בחיצוניות כמ"ש בצדקה תכונני כו'.

isto é, a autoanulação do “algo”, que constitui o Shemá, o Êxodo do Egito e a oração, como mencionado acima. A Torá e os atos de bondade são as emanações de cima para baixo que vêm após a elevação de mayin nukvin: a Torá é uma emanação na dimensão interior (pnimiyut), como está escrito: “e a Tua Torá está em minhas entranhas”; e os atos de bondade são a emanação na dimensão exterior (chitsoniyut), como está escrito: “Pela justiça (tsedacá) serás estabelecida”, etc.

אמנם כתיב חסדי ה' כי לא תמנו. חסדי לשון רבים היינו ב' בחי' חסד וכמ"ש בוח"ג [בזהר חלק ג] (דקל"ג ב')

No entanto, está escrito: “As bondades de Havayá, pois não cessamos.” “Bondades” está no plural, isto é, dois níveis de Chessed (bondade), como se diz no Zohar, Parte III (133b):

אית חסד ואית חסד, הא' הוא הבחי' חסד העליון שיתגלה לע"ל [לעתיד לבוא] וע"ז נאמר וחסדי מאתך לא ימוש ונק' רב חסד.

“Há Chessed e há Chessed.” O primeiro é o nível do Chessed supremo, que será revelado na Era Vindoura; a seu respeito está dito: “e Minha bondade não se afastará de ti”; e é chamado “abundante em bondade”.

אמנם הרי אי אפשר שיהי' [שיהיה] ההתגלות אור מלמעלה אם לא שיהיה בחינת כלי ומכון לשבתו

Mas é impossível que haja a revelação de luz do alto sem que exista o nível de um recipiente e “um lugar para Sua morada”,

והיינו בחי' חסד הב' דעליה אמרו וכמה גופין תקינת לון כו' חסד דרועא ימינא שהוא בחי' כלי לגילוי אור בחינת ורב חסד הנ"ל

e este é o nível do segundo Chessed, sobre o qual disseram: “E quantos corpos formaste para eles”, etc.; “Chessed, o braço direito”, que é o nível de um recipiente para a revelação da luz do nível de “abundante em bondade” mencionado acima.

(ועמ"ש בד"ה הוי' יחתו מריביו מענין ב' בחינת חסד כו' ועמ"ש בד"ה והיה מספר בניי [בני ישראל] כפיי וענין כי גדול יום יזרעאל)

(E veja o que está escrito no discurso que começa com “Havayá — os que contendem com Ele serão quebrados”, sobre o tema dos dois níveis de Chessed, etc.; e veja o que está escrito no discurso que começa com “E o número dos filhos de Israel será”, sobre o sentido de “pois grande é o dia de Yizre'el”).

וכלי זה למטה זהו ענין גמילות חסדים חסד דרועא ימינא וכל אברי הגוף נמשכין אחר הימין כו',

E esse recipiente abaixo é a prática dos atos de bondade: “Chessed, o braço direito”; e todos os membros do corpo seguem o lado direito, etc.

וכמ"כ [וכמו כן] יש ב' בחינות תורות היינו מ"ש בתורת הוי' חפצו ובתורתו יהגה פי' תורת ה' היא בחינת תורה שלמעלה חכמה עילאה ותתגלה לעתיד לבוא.

E, da mesma forma, há dois níveis de Torá, isto é, conforme está escrito: “Seu desejo está na Torá de Havayá, e em sua Torá ele medita.” O significado é: “a Torá de Havayá” é o nível da Torá que está acima, a Chochmá superior (Chochmá Ilaá), e ela será revelada no futuro;

19 וכלי ומכון לשבתה היא בחי' תורה שלמטה חכמה תתאה וע"ז נאמר ובתורתו יהגה. וזהו ענין ב"פ [ב']

פעמים] אני הוי' אלקיכם האי קאי על היום לעשותם

e o recipiente e a morada para ela são o nível da Torá de baixo, a Chochmá inferior (Chochmá Ta-taá); a respeito disso está dito: “e em sua Torá medita”. Este é o sentido de “Eu sou Havayá, vosso D'us” duas vezes: a primeira se refere a “hoje, para cumpri-los”,

שהוא בחינת התורה שלמטה וחסד דרועא ימינא שחכמה וחסד זה הוא בחינת כלי לקבל גילוי תורת ה'

וחסד דלגאו שיתגלו לע"ל [לעתיד לבוא] בב"א [במהרה בימינו אמן]

que é o nível da Torá de baixo, e “Chessed, o braço direito”: esta Chochmá e este Chessed constituem o nível de um recipiente para receber a revelação da “Torá de Havayá” e do Chessed interior, que serão revelados no Tempo Vindouro, em breve, em nossos dias, amém;

שהוא ענין אני הוי' אלקיכם הנאמר שנית (וע' באדר"ר [באדרא רבא] דקל"ח ב') ולכן קבעו פסוק זה בקי"ש

[בקריאת שמע].

e esse é o sentido de “Eu sou Havayá, vosso D'us”, dito pela segunda vez (veja também Idra Rabá, 138b). Portanto, estabeleceram este versículo na Shemá.

כי הנה מבואר למעלה דיצי"מ [דיציאת מצרים] שייך לקי"ש [לקריאת שמע] כי יצי"מ [יציאת מצרים] זהו לצאת

מהמצרים וגבולים להיות ביטול היש

Pois já foi explicado acima que o Êxodo do Egito está relacionado à Shemá, uma vez que o Êxodo do Egito significa sair dos estreitos (meitsarim) e dos limites, para alcançar a anulação da “existência”

וזהו ענין למס"נ [למסירות נפש] באחד שבקי"ש [שבקריאת שמע], וגם כי ע"י ביטול היש כי שרית עם אלקים

ע"י נמשך בחי' לי ראש שזהו ענין שמע ישראל כו',

e este é o sentido de entregar a alma (mesirut nefesh) em “Um”, na Shemá. Além disso, por meio da anulação da “existência” — “pois lutaste com Elokim” —, é atraído o nível de li rosh, que é o sentido de “Ouve, Israel”, etc.

והנה זהו בחינת עבודה שהיא בחינת ההעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ואח"כ צ"ל תורה וגמ"ח [וגמילות חסדים] שהוא בחי' ההמשכות וכל ג' דברים אלו מרומזים

Ora, este é o nível do serviço, que consiste em elevar mayin nukvin; depois, porém, é preciso haver Torá e atos de bondade, que constituem o nível das emanções. E todas essas três coisas estão aludidas

בפסוק זה כי אשר הוצאתיך מארץ מצרים זהו ענין ההעלאת וב"פ [ובי פעמים] אני הו"י זהו ענין ההמשכות שע"י תורה וגמ"ח [וגמילות חסדים] כנ"ל וע"כ קבעו פסוק זה דייקא.

neste versículo: “que te tirei da terra do Egito” corresponde à elevação, e “Eu sou Havayá” duas vezes corresponde às emanções por meio da Torá e dos atos de bondade, conforme mencionado acima. Por isso, estabeleceram especificamente este versículo.

20 וזהו ג"כ שייכות פסוק זה לפי ציצית כי בציצית יש ב' בחי' ל"ב חוטין והטלית המקיף אשר הם כנגד ב'

בחינת המשכות שע"י תורה וגמ"ח [וגמילות חסדים]

E esta é também a conexão deste versículo com a seção de tsitsit: pois nos tsitsit há dois aspectos — os trinta e dois fios e o talit que envolve —, correspondentes às duas modalidades de influxo, por meio da Torá e dos atos de bondade.

כי התורה היא ההמשכה בבחינת פנימית וזהו ענין ל"ב חוטין והם ל"ב נתיבות חכמה וגמ"ח [וגמילות חסדים] חסד דרועא ימינא וימינו תחבקני כמו הטלית שהוא לבוש ומקיף כו' וכמ"ש במ"א.

Pois a Torá é o influxo na dimensão interior (pnimiyut), e este é o sentido dos trinta e dois fios, que são os trinta e dois caminhos da sabedoria; e os atos de bondade são “Chessed, o braço direito”, “e Sua mão direita me abraça”, como o talit, que é uma vestimenta e envolve, etc., conforme explicado em outro lugar.

ועוד זאת כי הציצית רומזים ג"כ לאהוי"ר [לאהבה ויראה] כמ"ש לעיל בד"ה והיה לכם לציצית כו' אשר זהו בחינת עבודה.

Além disso, os tsitsit também aludem ao amor e temor, conforme explicado acima no maamar que começa com “E será para vós como tsitsit”, etc.; e este é o aspecto do serviço.

(וענין על שלשה דברים דייקא העולם עומד אפשר שיוכן עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בזהר הרקיע ס"פ תרומה במ"ש בזהר שם) (דקס"ו ע"ב) כד מקבלא מבין ב' דרועין כו'

(E o motivo pelo qual o mundo se sustenta especificamente sobre três coisas talvez possa ser compreendido à luz do que está escrito no Zohar HaRakia, no final de Parashat Terumá, acerca do que está dito ali no Zohar) (166b): “Quando ela recebe de entre os dois braços”, etc.;

כי האצילות הקדוש נגמר בג' בחינות כו' כי אל או"א [אבא ואימא] קדמו ג' רישין כו' ע"ש שהאריך בזה.

pois o sagrado [Mundo de] Atsilut se completa em três níveis, etc., uma vez que Abá e Imá foram precedidos por três cabeças, etc.; veja ali, onde isso é explicado extensamente.

ולכן כנגד זה על שלשה דברים העולם עומד כו' וממש"ש [וממה שכתוב שם] יוכן ג"כ שייכות ג' דברים הנ"ל שהם ועל ידם נמשך בחי' הקב"ה מנענע ראשו כו' ועמ"ש ע"פ שיניך כעדר כו':

E, portanto, em correspondência a isso, “o mundo se sustenta sobre três coisas”, etc. E do que está escrito ali também se compreenderá a conexão das três coisas mencionadas acima: são elas, e é por meio delas, que se atrai o aspecto de “o Santo, bendito seja Ele, acena com a cabeça”, etc. E veja o que está escrito sobre o versículo “Seus dentes são como um rebanho”, etc.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shelach/16/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak